

ganske ubestemmelig Fremtid Haabet om en virkelig Kirkeforfatnings Gennemførelse.

Nærmest ud fra dette Synspunkt vil jeg tillade mig at gøre en Sammenligning mellem Regeringens Forslag og det Forslag, som nu foreligger for os som vedtaget af Folketinget. Her maa jeg da sige, at det af Regeringen fremsatte Forslag har meget store Fortrin i den Retning, jeg antydede, med Hensyn til at fastholde og styrke Haabet om en Kirkeforfatning i Forhold til det af Folketinget vedtagne Forslag. Der er jo for det første den store Forskel, at Regeringens Forslag kun gaar ud paa en Forlængelse af Menighedsraadens Bestaaen paa 3 Aar, medens derimod det af Folketinget vedtagne Forslag gaar ud paa en Forlængelse paa 6 Aar. Det er jo meget forstaaeligt eller tænkeligt, at dersom Menighedsraadene bestaa endnu i Løbet af 6 Aar, medens der samtidig ikke gøres Skridt henimod eller vedtages nogen Kirkeforfatning, saa vil i den almindelige Bevidsthed Menighedsraadene stille sig som det varige, det blivende, som man saa igen forlænger, naar de 6 Aar ere forløbne, medens derimod det uvisse, fjerne Haab om en Kirkeforfatning jo stadig vil fortone sig yderligere blandt de blaa Længsler. Der er ogsaa et andet Punkt — jeg tror ikke, at den højtærede Minister berørte det ved i det enkelte at omtale det i Folketinget vedtagne Forslag —, som tyder meget bestemt i samme Retning, at man vil have Menighedsraadene som det blivende og se bort fra en Forfatning, og det er Bestemmelsen i Slutningen af § 16, som ikke findes i den nugældende Lov, nemlig denne: „Endelig kan Menighedsraadets Betænkning indhentes i Sager vedrørende Menighedslivet og Kirkens Vel enten indenfor det enkelte Stift eller i Almindelighed“. Ja, det var jo netop dette, som gik ud af Regeringens oprindelige Forslag i 1902 og 1903, og som fjernedes, fordi man sagde: Nej, det er jo Ting, som Kirkeforfatningen, den centrale Repræsentation, skal have med at gøre; det skulde vi ikke splitte ud til de enkelte Menighedsraad. Af denne Grund gik det ud. Nu er det altsaa indført igen, og det tyder i den Retning, at naar man vil have de mange, mange Menighedsraad og kan høre dem om Kirkens Vel i Almindelighed, saa skulde vi kunne undvære en Centralforfatning. Og intet er vel fjernere fra det kirkelige Udvalgs Tanke end dette og fjernere fra de kirkeligsindedes Ønske end dette og fjernere, vil jeg ogsaa sige, fra

hvad dette Ting i 1903 gik ind paa. Nej, gaar man ind paa Tanken med Lovforslaget — og jeg mener, at man bør gaa ind paa den —, gør man klogere og forstandigere i og handler mere i Kirkens Interesse ved at holde sig nærmest til Regeringens Forslag, som jo simpelt hen gik ud paa en Forlængelse for en vis Tid af de bestaaende Menighedsraad, ikke fordi jeg mener, at der ikke ogsaa med Hensyn til dette Forslag er forskellige andre Muligheder eller forskellige Punkter, som bør tages op til Overvejelse, selv om man gaar ind paa Princippet i Forslaget. For det første frembyder det sig som en Tvivl, om det er nødvendigt at forlænge just paa 3 Aar. Var det ikke tilstrækkeligt at forlænge paa 1 Aar og saa, hvis det viser sig, at det samlede Forslag, naar det bliver fremsat, fremkalder en Forhandling, som muligvis gør, at man ikke faar Ende paa Sagen paa 1 Aar, da yderligere at forlænge paa 1 Aar og saa fremdeles, indtil man omsider maa opgive Haabet om at faa noget ud af Forhandlingen? Saa stopper man. En saadan Fremgangsmaade har man for øvrigt ogsaa brugt i flere andre Tilfælde. Det kunde desuden fortjene Overvejelse, om man ikke kunde styrke og forbedre Haabet om en Kirkeforfatning ved en saadan Fremgangsmaade. Jeg ser nok, at det hænger vel noget sammen med, at Regeringen mener, at der bør foretages Nyvalg til Menighedsraadene. Men ogsaa dette finder jeg er en betænkelig Sag eller en Sag, som fortjener nærmere Overvejelse, om det virkelig skulde være nødvendigt; thi saa kunde Valget maaske ikke godt være paa mindre end 3 Aar, det kunde ikke godt ske saaledes gradvis i Løbet af flere Aar med gentagne Forlængelser. De Grunde, der anføres i Regeringens Bemærkninger til det fremsatte Lovforslag, gaa ud paa, at man kan ikke tvinge Menighedsraadsmedlemmerne til at modtage forlænget Mandat; og det at indkalde Suppleanter, saaledes som jo Menighedsraadsloven kender, vilde ikke altid kunne gøre Fyldest, fordi Supplanterne paa nogle Steder ere opbrugte. Det forekommer mig, at ingen af disse Grunde er afgørende for, at der skulde foretages Nyvalg. Med Hensyn til det første behøvede man jo ikke at tvinge Menighedsraadsmedlemmerne til at modtage en Forlængelse af deres Mandat, men det kunde jo da overlades til dem selv. Hvis de altsaa frasagde sig deres Mandat og ikke vilde gaa ind paa at modtage forlænget